

Noslēdzies semināru cikls par aprites ekonomikas tendencēm un nākotnes perspektīvām

Publicēts: 01.12.2021.

Kampaņas

Preses relīze

APRITES EKONOMIKA

KĻŪSTI PAR PLANĒTAI DRAUDZĪGU UZŅĒMĒJU!

Informatīvā kampaņa
"Aprites ekonomika:
izmanto resursus lietderīgi!"

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Savienības
strukturālie un
kohāzijas fondi

ĪEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Noslēdzies Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) organizētais semināru cikls par aprites ekonomikas principu ieviešanu, kas norisinājās oktobrī un novembrī. Semināri tika organizēti ar mērķi informēt uzņēmējus par aprites ekonomikas tendencēm un nākotnes perspektīvām. 2021.-2027. gada Eiropas Savienības (ES) investīciju plānošanas perioda ietvaros aprites ekonomikas principu ieviešanai, sākot no 2022. gada, uzņēmējdarbībā būs pieejams finansiālais atbalsts 10 miljonu eiro apmērā. Semināros bija iespēja uzņēmumiem uzzināt par plānoto ES atbalstu un izteikt ierosinājumus nozares attīstībai.

Latvija ir uzsākusi ceļu uz aprites ekonomiku. Lai vairotu uzņēmēju izpratni par aprites ekonomikas principu ieviešanu un nepieciešamību, un veicinātu aprites ekonomikas principu ieviešanu uzņēmumos, tika organizēti trīs tematiski semināri – "Biznesa ieguvumi no aprites ekonomikas", "Sadarbības biznesa modeļi" un "Atbildīga ražošana". Šajos semināros dalībnieki varēja iepazīties ar inovatīvām idejām un praktiskiem apliecinājumiem, kā aprites ekonomikas principu ieviešana uzņēmējdarbībā var palīdzēt biznesa attīstībā un kļūt konkurētspējīgākiem nozarē.

Semināros veiktajās interaktīvajās tiešsaistes aptaujās uzņēmēji kā lielāko izaicinājumu norādīja nepieciešamo domāšanas un paradumu maiņu, tika arī norādīts, ka valstī kopumā trūkst izpratnes par aprites ekonomikas nozīmi. Arvien vairāk gan klienti, gan bankas no uzņēmējiem pieprasa ilgtspējīgu risinājumu ieviešanu un saimniekošanu, taču biznesa pusē izaicinājums esot finansējuma pieejamība, lai aprites ekonomikas principus ieviestu.

Lielākā daļa aptaujas dalībnieku norādīja, ka atbalsts no ES fondiem ir nepieciešams racionālai resursu apsaimniekošanai,

ekoefektīvu tehnoloģiju un ekoinovāciju ieviešanai un vienota sadarbības tīkla vai platformas izveidei. Aptaujas rezultāti parādīja, ka jau šobrīd uzņēmumos un iestādēs tiek aktīvi sekots līdzi resursu efektīvai izmantošanai un apsaimniekošanai, kā arī lielākajam vairumam aptaujāto ir izstrādāta ilgtspējas politika.

---

99) VARAM Vides aizsardzības departamenta direktore un valsts sekretāra vietnieka vides aizsardzības jautājumos pienākumu izpildītāja Rudīte Vesere skaidro: "Semināru dalībnieki jau to zina, bet arī pārējiem uzņēmējiem mums ir labas ziņas – finansējums pārejai uz aprites ekonomiku būs pieejams, un patlaban strādājam pie atbalsta programmas. Aprites ekonomika ir viena no prioritātēm, un kopējais finansējums aprites ekonomikas principu ieviešanai uzņēmējdarbībā paredzēts 10 miljonu eiro apmērā. Kā jau apliecināja semināros prezentētie labās prakses piemēri, produkti un pakalpojumi, kas izstrādāti atbilstoši aprites ekonomikas garam, optimizē resursu izmantošanu, veicina materiālu atkārtotu izmantošanu, pārstrādi un resursu atgūšanu. Mēs varējam vairāk uzzināt par uzņēmēju vajadzībām, vēlmēm un izaicinājumiem."

ES fondu atbalsts tiek plānots sešos galvenajos atbalsta virzienos: otrreizēju izejvielu un slēgtu materiālu ciklu tehnoloģiju attīstīšana, izejvielu un resursu efektīva izmantošana, pāreja uz videi draudzīgāku izejvielu izmantošanu, ekodizaina principu ieviešana preču un iepakojuma ražošanā, iepakojuma materiālu ietilpības samazināšana un to pārstrādājāmības, ilglietojamības palielināšana, tajā skaitā preču un iepakojuma atkārtotas lietošanas palielināšanā un preču labošanas pakalpojumu attīstība, kā arī inovatīvu uzņēmējdarbības modeļu izstrāde, izmantojot ekoefektīvu tehnoloģiju un ekoinovāciju ieviešanu un industriālās simbiozes veicināšanu.

---

99) "Būtiski ir domāt par apritīgas uzņēmējdarbības un patēriņa modeļu ieviešanu, lai samazinātu un novērstu resursu nelietderīgu izmantošanu un padarītu procesus pēc iespējas efektīvākus, jo diemžēl Latvijā resursu efektivitātes rādītājs ir zemāks nekā vidēji Eiropas Savienībā. Mums vēl ir kur augt un priekšā ir lieli izaicinājumi, bet katru izaicinājumu var pārvērst par iespēju," uzsver R. Vesere.

Ar savu pieredzi un ieguvumiem, ieviešot aprites ekonomikas principus, dalījās dažādas nozares pārstāvoši uzņēmumi – *Valmiermuižas alus darītava*, *SWIMBE*, *Balticovo*, *Fiqsy*, *Latvijas Finieris*, *Latvijas Mobilais Telefons* u. c. Semināros piedalījās dažādas uzņēmēju organizācijas, un dalībnieku vidū bija pārstāvji no Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības asociācijas, Latvijas Iepakojuma asociācijas, Vēja enerģijas asociācijas un Mēbeļu ražotāju asociācijas, kā arī citām biedrībām un organizācijām.

Latvijas Riepu apsaimniekošanas asociācija dalījās pieredzē, kas gūta, īstenojot projektus pārejai uz aprites ekonomiku, konkrēti nolietotu riepu apsaimniekošanā un pārstrādē. Jau šobrīd pārstrādātas riepas ir iespējams izmantot, piemēram, sporta, rotaļu laukumu, stadionu izbūvē, satiksmes drošības produktu, skaņas un vibrācijas izolācijas materiālu izstrādē.

Lielisks piemērs ir elektroenerģijas un biogāzes ražošana no atkritumiem. Daloties savā pieredzē, *SIABalticovo* vēstīja, ka Iecavas vīstu novietnē katru dienu vīstas rada vismaz 150 t mēslu, kas gada laikā ir ap 50 000 t. No kūtsmēsliem tiek ražota biogāze, no kuras varētu saražot 25 000 MWh elektroenerģijas gadā, kas trīskārt pārsniegtu *Balticovo* gada elektroenerģijas patēriņu un būtu līdzvērtīgs vairāk nekā 10 tūkst. mājāsaiņniecību kopējam vidējam gada elektroenerģijas patēriņam.

"Aprites ekonomika praktiski nozīmē ļoti saimniecisku pieeju ražošanai, lai uzņēmums maksimāli izmantotu visus resursus, kas ir tā rīcībā. Un, pirms rūpējamies par atkritumu pārstrādi, ir svarīgi parūpēties par to, lai atkritumus lieki neradītu," atzīmēja Toms Auškāps, SIA *Balticovo* komunikācijas un attīstības direktors. No 182 miljoniem neatbilstošu olu gadā tiek radīti šķidro olu produkti un cita produkcija ar augstu pievienoto vērtību. Pretējā gadījumā 10 tūkst. tonnu šķietami nederīgo olu teorētiski būtu 500 kravas automašīnas, kuru krava ik gadu nonāktu atkritumu poligonos.

Valmiermuižas alus darītavas saimnieks Aigars Ruņģis uzsvēra, ka vārdu salikums "ilgtspējīgs business" ir jāskata šo abu atslēgas vārdu kopsakarībā – pirmkārt, veidot biznesu, lai tas radītu iespējami mazāku ietekmi uz vidi, otrkārt, lai uzlabojumi un pārmaiņas, ko veicam, būtu biznesa konkurētspēju un peļņu veicinošas. Piemēram, pat uzstādot kvalitatīvāko pildīšanas iekārtu maziem apjomiem, 0,5% no pudelēm tiek uzpildītas nepietiekamā apjomā. Gadā tas veido 10 tūkst. litru alus jeb 20 tūkst. pudeļu. Iedvesmojoties no Francijas kalvadosa un grasas, nolemts pudeles destilēt jeb dedzināt, iegūstot degalu. Savukārt, iedvesmojoties

no skotu viskija, radīts mucu degalus, kas kļūst par alternatīvu viskijam.

VARAM organizēto aprites ekonomikas semināru cikla video pieejami [ministrijas youtube kanālā](#).

Sabiedrisko attiecību

Autors: nodaļa

<https://www.varam.gov.lv/lv/jaunums/nosledzies-seminaru-cikls-par-aprites-ekonomikas-tendencem-un-nakotnes-perspektivam>